1846. N°. 27.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt Zaturdag avond uit.

WOENSDAG, 4 MAART.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

Intrekking der Oude Munten.

Bij besluit van den 14den Februarij ll. heeft Z. M. bepaald, dat met den 8sten Maart aanstaande de ***heele*** en ***halve Ducatons*** of ***Zilveren Rijders***, benevens de ***Rijksdaalders***, ***Vijf-en-Twintigen*** en ***Dertiende-halven***, buiten koers zullen worden gesteld, en er van den 3den tot den 7den dezer maand bij de Nederlandsche Bank en bij de Agenten van 's Rijks Schatkist, op de gewone kantoor-uren, gelegenheid zal worden gegeven tot inwisseling dier munten, tegen andere die koers hebben.

LEYDEN, 3 Maart.

Wij zijn verzocht om namens den Heer Mr. H. Obreen te melden, dat hij niet, gelijk in den, in ons vorig nommer geplaatsten, brief van den Heer Mr. H. C. Huyser wordt verondersteld, bedankt heeft voor de plaatsing op de aanbevelingslijst, ter vervulling der vacature van Plaatsvervangend Regter bij de Regtbank alhier; maar *na* die vervulling verzocht heeft om niet andermaal te worden voorgedragen; hetgeen naar zijne meening grootelijks van het veronderstelde verschilt, daar bij het eerste onkiesch zou hebben geacht.

— Onlangs hebben wij de aandacht gevestigd op de aangekondigde Hollandsche vertaling van den Kosmos, Ontwerp eener natuurkundige Wereldbeschrijving, van Alexander von Humboldt, waarvan wij toen het goede en wenschelijke hebben betoogd, en deze onderneming bijzonder aanbevolen, daar dit werk voor den gewonen lezer in de Hoogduitsche, of in welke vreemde taal ook, van wege de verscheidenheid der onderwerpen, en de velerlei daaraan verbondene ongewone bewoordingen en kunsttermen, soms moeijelijk te verstaan is; hoeveel te meer moeten wij dit thans nog doen, daar wij het belangrijk nieuws kunnen melden, dat deze Hollandsche uitgave de bijzondere belangstelling des Schrijvers heeft verworven, zoodat deze, volgens zijne schriftelijke toezegging, op eene allezins vereerende wijze den Heer Beyma ter hand gesteld, alle ophelderingen wil en zal geven, omtrent hetgeen zich soms duister mogt voordoen, alsmede opgave van al wat onder en na het afdrukken der oorspronkelijke uitgave, ter verbetering of toelichting bij hem mogt zijn opgekomen. Het is te meer zijn eigen wensch, de Hollandsche vertaling onder zijne leiding te doen bewerken, om die daardoor in de meest mogelijke volmaaktheid te doen verschijnen, waardoor deze uitgave, boven alle andere, eene groote waarde zal bezitten.

Zoo men verneemt, heeft dit het drukken dezer uitgave eenigzins vertraagd, daar deze reeds van het 1ste blad af, het door von Humboldt opgegevene zal bevatten. Wij twijfelen dus niet, of men zal zich om deze reden wel getroosten iets langer te wachten, terwijl men thans de hoop op eenen spoedigen en geregelden voortgang mag koesteren. Het zoude goed zijn zoo de Uitgever nog eenigen tijd de inteekening op dit belangrijk werk openstelde; verzekerd zijnde van den nu nog meer algemeenen bijval, welke deze Uitgave, door de meerdere voortreffelijkheid, zal genieten.

— Zaturdag nacht is te Rotterdam brand ontstaan in een achterhuis van de Bontwerkers en Pettenmakers Mironje en Comp., op de Visschersdijk, die vrij groote schade heeft aangerigt. Zondag morgen heeft een brand te Amsterdam een hooipakhuis van de Heeren Tall en Levisson in de Zwanenburgerstraat in de asch gelegd.

— In het voorleden jaar is voor het fonds voor noodlijdende kerken en personen $f\,28{,}808.12\frac{1}{2}$ bijeengebragt.

'sGRAVENHAGE, 2 Maart.

Zondag morgen heeft Z. M. de Koning HH. Exc. de Fransche, Hanoversche en Belgische Gezanten ten gehoore ontvangen.

Den 28sten Februarij waren in deze residentie aangekomen en aan het Hotel de l'Europe afgestapt, de Heeren Gebroeders von Rothschild. Hun verblijf alhier zou in verband staan, met dezer dagen toegestane of later toe te stane spoorweg-ondernemingen.

Genoemde Heeren hebben, na ten gehoore bij Z. M. te zijn toegelaten, slechts 5 uren alhier vertoefd en zijn toen naar Brussel wedergekeerd; zij hadden in Frankrijk, als deelhebbers der compagnieschap tot aanleg van den spoorweg naar de Belgische grenzen, het eerst van dien weg gebruik gemaakt, en waren dus in éénen dag van Parijs te Brussel aangekomen.

— De Eerste Kamer der Staten-Generaal was tegen heden ten tweeden male bijeengeroepen, om te beraadslagen over het ontwerp van adres tot rouwbeklag aan den Koning, wegens het overlijden van den jongen Prins, doch men was, ten gevolge van het niet genoegzaam getal opgekomen leden andermaal buiten staat eene Vergadering te kunnen houden.

— De Afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal hebben heden onderzocht het gewijzigd ontwerp van wet nopens den Accijns op de Suiker.

— Bij het ll. Zaturdag ingekomen ontwerp van wet tot verhooging van het IXde Hoofdst. A. der begrooting van 1846, wordt het vermeerderd met een 13de artikel: Aanzuivering van interessen tot op 30 Junij 1846, van een kapitaal van $f\,5{,}000{,}000$ schuldbekentenissen van het Amort.-Syndic. a $4\frac{1}{2}$ pCt., en daarvoor uitgetrokken $f\,112{,}500$, waardoor het Hoofdstuk wordt verhoogd tot $f\,36{,}130{,}669.33$.

Bij dit ontwerp is gevoegd de volgende Memorie van toelichting: Op den staat van berekening voor de Nationale Schuld over 1846 en 1847, zijn geene sommen uitgetrokken voor renten van 5 of $4\frac{1}{2}$ pCt. schulden, in de veronderstelling, dat de aflossing of verwisseling van schuld, hare volkomene uitvoering in den loop van 1845 zoude verkrijgen, waarin de Regering ook is geslaagd, behoudens dat, van het kapitaal van nagenoeg $f\,99{,}500{,}000$ $4\frac{1}{2}$ pCts. schuldbekentenissen Amort.-Synd. nog in omloop is gebleven $f\,5{,}000{,}000$, wier aflossing niet juist te bepalen is.

Volgens de bepaling der wet van 25 Junij 1844, zal deze aflossing eerst uit de laatste der te ontvangen Belgische renten, en alzoo op 1 Julij 1846, behooren te geschieden, ten ware de toestand der schatkist eene vroegere aflossing gedoogde. In afwachting daarvan, moet de rentebetaling verschijnende 1 April e. k. zijn verzekerd.

Het aangeboden ontwerp heeft de strekking, om de aanzuivering van renten van dat kapitaal tot April te wettigen, zijnde dit het uiterlijke tijdvak, waarin verondersteld wordt dat de aflossing zal kunnen zijn tot stand gebragt.

Voor de verhooging der begrooting met $f\,112{,}500$, is geen aanvulling van de middelen tot dekking noodig, want de renten der Belgische schuld, welke eerst bij de evenredige betaling van den koopprijs aan de Heeren von Rothschild is overgegaan en waarvan het bedrag verre te boven gaat de som van deze verhooging, bedragende sedert 1 Jan. 1846 eene som van $f\,17{,}400{,}000$, zijn ook niet op die begrooting vermeld.

Voorts is medegedeeld een gewijzigd ontwerp van wet, nopens de opheffing van het Fonds der Nationale Nijverheid, te rekenen van 1 Januarij 1846, waarbij tot de vereffening der in 1842, 1843, 1844 en 1845 uit gezegd fonds gedane of in 1846 nog te doene uitgaven, worden vastgesteld de navolgende sommen, als:

A. Wegens reeds gedane uitgaven voor premiën ter aanmoediging van visscherijen $f\,107{,}984.26$; voor stortingen in maatschappijen $f\,9{,}775$; voor tractementen en verdere onkosten van consulaten $f\,4{,}929.96$, en eenige kleinere posten; te zamen . . . $f\,176{,}033.50\frac{1}{2}$.

B. Wegens nog te doene uitgaven 39,600, waaronder $f\,30{,}000$ voor het Veefonds, te zamen . . . $f\,215{,}633.50\frac{1}{2}$.

De in het vorige artikel sub A en B vermelde uitgaven worden aangewezen op de beschikbare baten van het fonds, hiervoren gemeld, als:

a. in het op den 31sten December 1841 in 's Rijks kas aanwezig geweest zijnde saldo, ad . . . $f\,113{,}276.04$

b. in de ten behoeve van het fonds gedurende de jaren 1842 en 1845 gedane ontvangsten, ad . . . $f\,157{,}836.01\frac{1}{2}$.

$f\,271{,}112.05\frac{1}{2}$.

Zullende de vereffening der nog uitstaande sommen, zooveel mogelijk worden bespoedigd, door het aangaan van transactiën, door overdragt der vorderingen aan derden, mitsgaders door den verkoop van de aandeelen, die het fonds in naamlooze maatschappijen en andere ondernemingen bezit.

Zijnde bij dit ontwerp nog gevoegd eene memorie van toelichting, waarbij vooral het laatste of 4de artikel nader in de bijzonderheden wordt toegelicht.

— Tot Candidaten voor de betrekking bij de Munt hebben zich nog opgegeven: de HH. Mr. J. N. W. A. Baron van Hugenpoth tot Aerdt, openbaar

Notaris te Arnhem; J. C. Schröder, A. L. M. et Phil. Doct. te Utrecht; J. L. Verschuer, 2de Controleur van het kantoor van Waarborg der Gouden en Zilveren Werken te Rotterdam; Jhr. N. J. Martini, laatstelijk Arrondissements-Inspecteur der Directe Belastingen, In- en Uitgaande Regten en Accijnsen te Zutphen, thans wonende te Vught, en Mr. C. P. Wierts van Coehoorn, Ontvanger der Registratie en Advocaat te Roermond.

3 Maart.

In de Zitting van de Tweede Kamer der Staten Generaal van heden is de wet tot overbrenging op de begrooting van 1846, van gelden toegestaan voor 1845, na eenige beraadslaging *aangenomen* met 48 tegen 4 stemmen. *Tegen* hebben gestemd, de Heeren: van Heemstra, van Panhuys, Kien en van Rosenthal.

Daarna gaat de Vergadering over tot het verkiezen van drie canditaten voor de opengevallene betrekking van lid in het Collegie van Raden en Generaalmeesteren der Munt.

Bij de vierde stemming voor den *eersten* candidaat, verkreeg Jhr. A. Calkoen, lid der Commissie tot behandeling van 's Rijks Muntmateriaal te Utrecht, gepensioneerd Arrondissements-Inspecteur der Directe Belastingen, In- en Uitgaande regten en accijnsen, 36 van de 52 stemmen, zoodat die Heer tot *eersten* candidaat werd geproclameerd.

Tot *tweeden* candidaat werd gekozen de Heer A. W. G. van Riemsdijk, Agent van 's Rijks Schatkist te Maastricht, en wel met 27 tegen 25 stemmen.

Tot *derden* candidaat, de Heer A. S. Rueb, Lector aan 's Rijks Hoogeschool te Utrecht, in het vak der Sterrekunde, en wel met 34 tegen 18 stemmen.

Deze opgemaakte lijst zal aan den Koning worden aangeboden.

De Zitting is opgeheven tot Maandag den 16den dezer, des namiddags ten 2 ure; zullende de Kamer alsdan hare werkzaamheden hervatten.

— Z. M. heeft aan de zich hier ter stede vestigende Vereeniging tot verbetering van den werkenden en diensthaaren stand, *f* 250 verleend.

AMSTERDAM, 2 Maart.

Door de Regering dezer stad is bekend gemaakt, dat er in de maand September eene Tentoonstelling van Kunstwerken door levende meesters alhier zal plaats hebben.

— De Heer J. Crave alhier heeft vergunning bekomen om voor eigen rekening Artesische putten te doen boren; wanneer zijn plan gelukt zullen de 100 Ned. kannen water slechts 10 centen kosten.

— Heden heeft de Hoogel. Heer F. A. G. Miquel, het hem opgedragen Hoogleeraarschap in de Genees- en Kruidkunde aan de Doorluchte School alhier aanvaard met eene, ten aanhooren van een zeer talrijk auditorium gehoudene redevoering: *De Regno vegetabili, in telluris superficie mutanda efficaci*; dat is: Over de krachtige werking van het Plantenrijk tot verandering van de oppervlakte der aarde.

MIDDELBURG, 1 Maart.

Den 27sten Februarij heeft de Arrond.-Regtbank alhier de zaak behandeld van de Wed. van Bieren, uitgeefster van de *Vlissingsche Courant*, die zich verantwoordelijk had gesteld, voor een in genoemde Courant geplaatst stuk: *een woord aan alle die hun Vaderland liefhebben.* De Officier heeft de schuldigverklaring der gedaagde geëischt en veroordeeling tot eene geldboete van 500 fr. De Advocaat van Eck heeft haar verdedigd. De uitspraak is bepaald op den 5den dezer.

— De sedert eenige dagen voltooide ijzeren brug à bascule, liggende ter plaatse van de weggebrokene helling-wipbrug alhier, heeft door het smaakvolle harer constructie de algemeene opmerkzaamheid tot zich getrokken, en paart sierlijkheid aan hechtheid. De machinerie is zoo doelmatig ingerigt, dat een 15jarige knaap dezelve tot het openen en nederlaten der brug (welke tusschen de assen gemeten, eene breedte van 12,75 ellen bespant), zonder moeite in werking kan brengen, en is met het verdere ijzerwerk in de fabriek van de Heeren L. J. Enthoven en Comp. te 's Gravenhage vervaardigd. Het geheele werk, dat door den Stads-Architect ontworpen en met zulk een gelukkig gevolg onder zijn opzigt daargesteld is, doet hem allezins eer aan.

'S HERTOGENBOSCH, 28 Februarij.

De permanente Commissie uit de beneden-polderbesturen is heden onder Voorzitting van Jhr. Mr. E. J. P. van Meeuwen alhier vergaderd geweest en heeft besloten, dat door de benedenpolders in de verlangde uitwatering eene som van *f* 450,000 zal worden gedragen en tevens goedgevonden om de besturen der bovenpolders aan te schrijven, ten einde ook door hen eene vrijwillige bijdrage tot dit zoo noodzakelijk werk worde gedaan.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

MEXICO.

8 Januarij.

De Generaal Paredes, welke de omwenteling bestuurd had tegen de regering van den Voorzitter Herrera, is thans zelf tot Voorzitter der Republiek verkozen, daar de omwenteling in allen deele gelukt is.

— De voormalige President Santa-Anna heeft, in eene memorie aan de hoven van Engeland, Frankrijk en Spanje medegedeeld, dat er in Mexico een talrijke partij bestaat, die dit land gaarne tot een Koningrijk zoude verheffen, en daarin alleen een einde ziet aan den jammerlijken toestand waarin hun land verkeert. De voormalige President heeft van Spanje vrijheid verkregen om tot dit oogmerk krijgsvolk aan te werven, zoo in Europa als op het eiland Cuba, 't geen door de beide eerstgenoemde Hoven niet verhinderd wordt.

ARGENTYNSCHE REPUBLIEK.

BUENOS-AYRES, 23 December.

Rosas had eene batterij opgerigt, ten einde het opvaren op de rivier Parana te beletten. Elf zoo Engelsche als Fransche schepen hebben den 20sten November die batterijen vernield, het geschut deels vernageld, deels in de rivier geworpen. Meer dan 100 van de bemanning dier schepen zijn gesneuveld of gewond; de vijand moet bij de 1000 man dooden en gekwetsten hebben.

Voorts zou Rosas aan de Fransche en Engelsche Gezanten voorstellen hebben gedaan; vooreerst: de erkenning van de wettigheid van het presidentschap van Oribe; ten andere: terugbekoming van het eiland Martin-Garcia en de schepen der republiek; voorts: terugtrekken der Argentijnsche troepen naar het Oosten; ontwapening der vreemdelingen te Monte-Video en erkenning door den President Oribe van handelsovereenkomsten van de republiek met vreemdelingen. Welke voorstellen, hoezeer gematigder dan vroeger, echter nog geenzins aannemelijk worden geacht.

SPANJE.

MADRID, 20 Februarij.

Het gerucht loopt dat de Heer Pena y Aguayo eerstdaags zijn finantiëel plan bij den Ministerraad zal indienen, om het vervolgens aan de Cortes aan te bieden. Het gewijzigde belastingstelsel zal, zoo men meent, in stand blijven en aanvraag geschieden tot magtiging om de belastingen voorloopig tot in Julij te innen, volgens de begrooting van het laatste jaar.

Voorts zou de Heer Mon tot Koninklijk commissaris bij de bank van Isabella II worden benoemd, ter vervanging van den Heer Isturitz.

— De Regering heeft aan het dagblad den *Clamor Publico* kwijtschelding verleend van de boete van 40,000 realen, waartoe het was veroordeeld.

PORTUGAL.

LISSABON, 20 Februarij.

De Minister van Finantiën heeft de begrooting aangeboden van 1 Julij 1846 tot 30 Junij 1847, en de uitgaven daarop gebragt op 11,660 en de ontvangsten op 11,625 conto's, zoodat er een te kort van 41 conto's zou bestaan (een conto staat nagenoeg gelijk met *f* 3,000). De Minister herinnerde bij die gelegenheid aan de reeds genomen maatregelen tot verbetering der finantiën, als: de conversie van 24,000 conto's van de buitenlandsche schuld in een 4 pCts. fonds, en het vestigen van de directe belastingen op het personeel, het tiendregt en de nijverheid. De Minister heeft eene wet voorgesteld, om, des noodig de tolregten te wijzigen. Men meent daaruit te kunnen opmaken, dat de Regering het oogmerk heeft, om de regten op verschillende fabriekaten van buiten 's lands te verminderen.

ITALIE.

ROME, 18 Februarij.

Stellige berigten uit deze stad te Berlijn ontvangen, melden, dat, zoo als reeds vermoed werd, het berigt van de priores van een klooster te Minsk, in Rusland, wegens de mishandelingen haar en hare nonnen aangedaan, niets anders is dan een schandelijk verzinsel, waarschijnlijk met het kwaadaardig oogmerk uitgestrooid, om de onderhandelingen tusschen de Pauselijke en Russische regeringen te bemoeijelijken.

HONGARIJE.

Vóór eenige jaren werd door Graaf Zay, Inspecteur-Generaal der Protestantsche zaken, een plan gemaakt, om eene Protestantsche Hoogeschool te Pesth op te rigten. Dit plan zal binnen kort verwezentlijk worden, daar de zaamgebragte gelden reeds 72,000 fl. beloopen: Het gewigtigste ten deze is, dat er eene Protestantsche naast eene Roomsch-Katholijke Hoogeschool zal verrijzen.

PRUISSEN.

BERLIJN, 25 Februarij.

Omtrent de zamenzwering in Posen worden nu meer berigten medegedeeld. Uit dezelve blijkt, dat zij vele en verre vertakkingen, ook in het buitenland had, en dat de vrijstad Krakau als een middelpunt zou dienen, om de vaan van den opstand op te steken en daaruit verder te handelen. De Regering echter dier stad bij tijds onderrigt van het gevaar, dat haar boven het hoofd hing, heeft de drie beschermende mogendheden daarvan kennis gegeven en hulp verzocht, waarop den 18den een genoegzaam aantal krijgsvolk Krakau is binnengerukt en onderscheiden zamengezworenen gevangen zijn genomen. Onder de gevangenen van aanzienlijken stand in Posen behoort ook de Wijbisschop van Gnesen en Posen, Dombrowski, wiens papieren reeds vroeger waren onderzocht. Deze gevangenneming heeft bij de Roomschgezinden veel indruk gemaakt. Het Groothertogdom is thans door 8 regimenten bezet, zoodat door de nog in vrijheid zijnde zaamgezworenen wel niets zal kunnen ondernomen worden.

— Nadere tijdingen van de Poolsche grenzen melden bij voortduring verontrustende berigten; gewapende benden waren op Pruissisch grondgebied doorgedrongen en hadden eenige dorpen geplunderd. Te Krakau zelve was een opstand tegen de Oostenrijksche troepen uitgebarsten, bij gelegenheid dat een priester in hechtenis werd genomen, die, even als andere geestelijken, de wapenen der opstandelingen had gewijd en ingezegend. — Berigten uit Gallicie geven te kennen, dat men ook daar voor het uitbarsten van onlusten

vreesde, daar de stemming der gemoederen bedenkelijk was; die streek kon dus niet van Oostenrijksche troepen ontbloot worden. Te Lemberg waren reeds 80 personen gevangen genomen, onder welke vele edellieden en 12 officieren van het garnisoen. De bewegingen in Gallicie schijnen zamen te hangen met die in het Pruissisch- en Russisch-Polen.

— De uitgevers Kahrs en Rocca hebben een plaat uitgegeven van de beroemde schilderij van Schoppe, voorstellende de laatste oogenblikken van wijlen den Koning Frederik Willem III, en op welke al de 32 personen, die er op voorkomen, sprekend gelijken. De gravure in koper heeft ƒ 32,000 gekost.

— Te Viersen, in Rhyn-Pruissen hebben de aanzienlijkste kooplieden en fabriekanten van den omtrek zich vereenigd, om bepalingen te maken tot het aanleggen van een' spoorweg, welke te Venlo in verbinding met dien van Middelburg zou worden gebragt, en die zich te Viersen zou aansluiten aan de spoorwegen van Aken naar Ruhrort, Dusseldorp, Keulen, enz.

BEIJEREN.

MUNCHEN, 20 Februarij.

In de zitting der Standen van 28 Jan. ll. had de beraadslaging plaats over de laatste voordragt van den Vorst von Wrede, betreffende het onschadelijk maken der Redemptoristen. Het protocol is eerst heden uitgegeven. De Heer referent Vorst Lodewijk van Oettingen Wallerstein heeft in hetzelve onder anderen gezegd: dat de Rijksstenden vertrouwden dat de kroon geen geestelijk genootschap zou erkennen of stilzwijgend ondersteunen, hetwelk volgens doel of rigting bestemd scheen om den godsdienstvrede ergens in gevaar te brengen. Dat de Jesuiten niet in Beyeren moeten of kunnen komen, is klaar. Zij zijn ingesteld tot bestrijding van het Protestantismus, hun duidelijk doel is eene strijdende kerk tegen andere geloovenden. Hun opentlijk of vermomd optreden in een land van verschillende geloofsbelijdenissen, is het teeken van de bedroevendste tweedragt, en luide spreken de bloedsporen waarmede de weg dezer vaderen in een naburig land geteekend is. De regels der redemptoristen zijn onbekend, oogenschijnlijk houden zij zich buiten twistvragen, en alleenlijk met den innerlijken mensch bezig. Maar zoo niet alle teekens bedriegen, zoo doen zij zulks niet op de edelste wijze. In plaats van den mensch tot echt Christelijken zin en liefde op te heffen, werpen zij hem in den poel van het grofste materialismus. Naar al hetgeen mij (zegt de Vorst) er van ter ooren kwam, leeren hunne kanselredenen tegen de ontucht, aan brave meisjes wat zij niet moesten vernemen — en dat in zulk eenen graad, dat hier zeer Katholijke vrouwen zich gedwongen zagen onder de preek met hare dochters de kerk te verlaten; — getuigt hunne biechtstoel menigen uitval van godsdienstigen waanzin, gloeijen hunne aanhangers van haat tegen niet-Katholijken, bewaken de dienstboden op welke zij invloed hebben, hunne heeren, kinderen hunne ouders, met een woord zaaijen hunne werken welige zaden van tweedragt. Ik beklaag luid de invoering van dit genootschap in ons land en dank God dat ik er geen deel aan heb genomen. Maar officiële bewijzen van het zoo even gezegde heb ik tot dezer ure nog niet, en daarom moet ik mij zoo lang tegen de voordragt van den Vorst von Wrede verklaren, als geene nadere aanwijzing in den loop der beraadslagingen of een van staatswege verordend onderzoek ons tot een gezamentlijke uitspraak brenge.

Een derde, Rijksraad Graaf van Arco Valley heeft de Redemptoristen verdedigd, en gezegd dat hij ook eerst tegen hen was ingenomen, maar dat hij ten gevolge van eene kennismaking met den rector hen op eene zijner bezittingen had toegelaten, en beweerde dat hun prediken en biecht afnemen heilzame gevolgen hebben gehad, en zegt dat ook in de meest vrije landen redemptoristen-kloosters bestaan. Desgelijks, zegt de spreker, bevinden zich redemptoristen in Holland, en wie is daar hun beschermer? De Protestantsche Koning van Holland, voorzeker geen schijnheilige, neen! een goed soldaat, wat hij bij Waterloo heeft getoond. Ik bezit ook een' brief die zijne gevoelens over de Redemptoristen te kennen geeft. Een der eerste daden zijner regeering was om den Redemptoristen de opname in den lande toe te staan, en later heeft hij zich in het vreemdelingboek als hun beschermer opgeteekend, en eindigt met te beweren dat er geen kwaad van hen is te vreezen. [Wanneer de spreker van zulk een brief gewaagt, zonder te zeggen van waar hij dien heeft en wat er woordelijk in staat, houden wij dien brief voor verdicht of niets afdoende; wij kunnen ons onzen geëerbiedigden Koning niet voorstellen als der Redemptoristen toegedaan te zijn, en moeten ook betwijfelen of Z. M. zich als hun beschermer in hun vreemdelingenboek zou hebben opgeteekend. De spreker kent boven dien Z. M. niet in zijne welwillendheid en voorkomendheid, welker uitdrukking nog zeer veel van goedkeuring of instemming kan verschillen, en zag hij daar, in onzen Koning bij voorkeur den Held van Waterloo, zou men dan niet mogen vragen of een rondborstig krijgsheld wel aanleg heeft om zulke geestelijke krijgslieden te doorgronden?]

Een vierde Rijksraad zegt dat hij zich gelukkig acht dat in zijne streken de gemeenten zulke buitengewone zielzorgers niet behoeven, en stelt de verdiensten der gewone geestelijkheid in het licht.

De eerste Secretaris Vrijheer Schenk van Stauffenberg spreekt in den zelfden zin.

De Vice-President verklaart dat hij de werkzaamheid der wereldlijke geestelijkheid niet miskent, dat hij de Redemptoristen niet kent, maar narigten van hen heeft die hem in de meening versterken dat ze nuttig zijn. Een ander zegt dat wanneer de wereldlijke geestelijkheid hen duldt, zulks wel uit toegevendheid kan zijn, zonder dat zij van hun nut overtuigd is, of door zedelijken dwang op hooger orde, waarvan misschien eenige treffende voorbeelden waren aan te voeren. *(Augsb. Zeit.)*

(Het vervolg in een volgend nommer.)

ENGELAND.

LONDEN, 28 Februarij.

Het Lagerhuis heeft in den nacht van heden om 3 ure, de eerste lezing van het wetsontwerp omtrent de verminderde inkomende regten der granen met 337 tegen 240 stemmen goedgekeurd, dus met eene voldoende meerderheid van 97 stemmen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 1 Maart.

In hare zitting van 28 Febr. heeft de Kamer van Afgevaardigden de som van een millioen francs voor geheime politie-uitgaven met 220 tegen 58 stemmen, bijna zonder eenige beraadslagingen, toegestemd.

— De Minister van Finantiën heeft in die zitting de vermindering van briefporten voorgesteld, en wel zoo, dat 10 centimes zonder betaald worden voor iederen brief op een' afstand van 4 a 5 uren verzonden; de port zou trapsgewijs opklimmen tot 50 cent. voor den grootsten afstand. De Minister merkte daarbij op, dat de geheele vermindering van de briefport, even als dit in Engeland had plaats gehad, in Frankrijk niet kon ingevoerd worden, omdat bij ondervinding bleek dat er jaarlijks nagenoeg 1,500,000 £ minder ontvangen werd, dan vroeger toen de briefport hooger was.

— De Minister van Koophandel heeft aan de Kamers van Koophandel der voornaamste fabriekplaatsen geschreven, om stalen van koopwaren, die men kan veronderstellen geschikt te zijn voor de Africaansche bevolking. De koopwaren zullen aan boord van een lands schip worden geladen, dat tot een handelreis op de westkust van Africa en op de westkust van Madagascar wordt uitgerust. Kapitein Loaver, van Nantes, is aan de uitrusting toegevoegd, om de belangen van onzen handel te vertegenwoordigen. Zijne zending zal voornamelijk zijn om de voortbrengselen der fabrieken te doen kennen in alle plaatsen die dit schip zal aandoen.

— De Afgevaardigde Gasparin heeft in de Kamer zijn voorstel ontwikkeld, omtrent de voorwaarden bij het vergeven van openbare bedieningen. Hij toonde de misbruiken aan die hierin plaats vonden, daar dikwijls menschen, volstrekt niet voor eene betrekking geschikt, dezelve op voorspraak verkrijgen. Hij stelde daarom voor, dat elk die eenen post zou verkrijgen, vooraf een examen moest ondergaan en slechts na twee jaren op bevordering zou kunnen hopen. De Minister van Binnenlandsche Zaken heeft verklaard, dat hij zich tegen het in overweging nemen van dit voorstel in de Kamer niet zou verzetten, en bij meerderheid van stemmen is het den Heer Gasparin toen vergund het ter tafel te brengen.

— De Generaal- Majoor Levasseur, die de onder-divisie van Constantine commandeerde, en onder wiens onmiddelbaar bevel eene colonne in het gebergte bij Setif zulke zware verliezen door de koude geleden heeft, heeft bevel ontvangen naar Frankrijk terug te keeren.

— Op het eiland St. Marguerite, in de Middellandsche zee aan onze zuidelijke kusten, hetwelk tot eene bewaarplaats der gevangene, naar Frankrijk gevoerde Arabieren dient, is onder deze een gevaarlijke opstand nog tijdig genoeg ontdekt, ten doel hebbende om de gevangenen te verlossen. Het hoofd van den aanslag, zekere Bokhors, is een gewezen Turksche kaper-Kapitein, een bekwaam en ondernemend man; hij heeft zich door de meesten dier gevangenen tot Califa doen erkennen, hun den heiligen krijg gepredikt; en bijna allen zijn met hunne maar al te wel bekende behendigheid en geheimhouding aan het werk gegaan. Het bosch van het eiland heeft hun zware knuppels geleverd, nevens deze konden zij over de bijlen, waarmede hunne slaven hout hakken, en over de messen, welke zij gebruiken om vleesch te snijden, als wapenen beschikken. Zij hadden begonnen met naauwkeurig de sterkte van den militairen post op te nemen, die geen 50 man bedraagt, en men verzekert dat zij wisten, dat de schildwachten geene patroonen bij zich hadden. Zij dachten dus het garnizoen ligtelijk te zullen verrassen, en al wat weêrstand bood om hals te kunnen brengen; daarna wilden zij aan boord der schuiten stijgen, en het eerste het beste vaartuig, dat uit de haven van Cannes, onder hun bereik voorbij zou varen, overmeesteren. De Dokhors beloofde hen, naar Afrika te zullen brengen en verder onder de ... van Abd-el-Kader te geleiden. Het zijn de andere Arabieren, den voorgegeven Califa vijandig en, zoo zijn plan gelukken mogt, voor hunne eigene veiligheid beducht, die dit stoute ontwerp ontdekt en ter kennis van gegeven hebben. Oogenblikkelijk zijn de raddraaijers der onderneming in de kasematten van het fort opgesloten, en snelle en krachtige maatregelen hebben de een oogenblik in gevaar gebragte rust hersteld.

BELGIE.

BRUSSEL, 1 Maart.

De Minister van Oorlog, de Generaal Dupont, heeft wegens zijnen voortdurenden ziekelijken toestand, zijn ontslag gevraagd en bekomen, en is benoemd tot Adjudant des Konings. De Minister van Justitie, Baron d'Anethan, neemt ad interim zijn Departement waar.

— Een bal door de Handel-Maatschappij alhier den 27sten Februarij ten behoeve der armen dezer stad gegeven, heeft de aanzienlijke som van 21,575 fr. opgebragt.

— In de nabijheid dezer stad zijn 7 wagens buiten het spoor geworpen, zonder dat men echter van eenig ongeluk gehoord heeft; alleen heeft daardoor eene vertraging van eenige uren plaats gehad.

18ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

Trekking der Tweede Klasse.

1ste Lijst. No. 4963 een prijs van *f* 1,250. No. 2157 een prijs van *f* 1000.
2de » No. 16592 een prijs van 1,250.
3de » No. 15648 een prijs van *f* 5,000. No. 16717 een prijs van *f* 1000.
4de » No. 17145 een prijs van *f* 20,000. No. 2904 een prijs van *f* 2,500.
No. 14858 en No. 5249 ieder een prijs van *f* 1000.

ADVERTENTIEN.

Op den 1sten Maart 1846 beviel ontijdig van een ZOON, die slechts twee dagen heeft geleefd, mijne geliefde Echtgenoot A. H. BRONKHUYZE.

LEYDEN, 3 Maart 1846. A. B. BARKEY Nz.

Op den 28sten Februarij 1846 overleed te HILLEGOM, in den ouderdom van ruim 69 jaren, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot de Heer PAULUS HEMELRIJK Gz., diep betreurd door mij, Kinderen en Behuwd-Kinderen.

Wed. P. HEMELRIJK Gz.,
geb. PAULS.

Eenige en Algemeene Kennisgeving.

Voor de vele blijken van deelneming ons betoond, bij het overlijden onzer geliefde Moeder Vrouwe HENRIETTE ELISABETH GYSBERTI HODENPYL, Douairière van wijlen de Hoogwelgeboren Heer Jonkheer Mr. JOHAN PETRUS POMPE VAN MEERDERVOORT, betuigen wij onzen hartelijken dank.

Jonkheer J. A. POMPE VAN MEERDERVOORT,
Vrouwe J. W. H. POMPE VAN MEERDERVOORT,
Geb. DE MOULIN,
Jonkvrouwe J. L. C. POMPE VAN MEERDERVOORT.

Voor de talrijke blijken van deelneming, ontvangen bij gelegenheid van het overlijden mijner geliefde Moeder, betuig ik bij deze mijnen hartelijken dank.

LEYDEN, 3 Maart 1846. P. O. VAN DER CHYS.

Voor de menigvuldige bewijzen van deelneming, mij betoond bij het afsterven van mijnen hartelijk geliefden Echtgenoot Dr. COUVÉE, betuig ik benevens mijne Kinderen onzen opregten dank.

LEYDEN, J. C. MOURON,
4 Maart 1846. Wed. Dr. COUVÉE.

Musis Sacrum.

CONCERT

TEN BEHOEVE DER

LEYDSCHE ARMEN,

Op Woensdag den 11 Maart 1846,

IN DEN SCHOUWBURG;

Waarop, onder meerdere stukken, zal worden uitgevoerd LE DESERT, *Ode-Symfonie* in drie afdeelingen, gecomponeerd door FELICIEN DAVID.

De aanvang is ten *half zeven* ure precies, terwijl de deuren van den Schouwburg niet voor *half zes* ure zullen geopend worden.

De Toegang-Kaartjes zijn ook verkrijgbaar, tegen betaling van *f* 1.50, ten Kantore van de Boekhandelaars D. DU MORTIER EN ZOON, alsmede op den dag van het Concert aan den Schouwburg, van 10 tot 1 ure.

Tekstboekjes van *Le Desert* zijn te bekomen à *f* 0.25, ten voordeele der armen, bij voornoemde Boekhandelaars.

De DEELHEBBERS in het Fonds van den *Katwijkschen Straatweg*, worden uitgenoodigd, om op *Woensdag den 18den Maart 1846, des middags ten 12 ure*, te compareren in de Herberg *DE ZWAAN*, te *Katwijk aan Zee*, tot het opnemen der REKENING VAN COMMISSARISSEN, belast met de Directie over gezegden Weg en over te gaan tot de *Uitloting van een Aandeel der Negotiatie.*

Namens Commissarissen,
A. LIBRECHT LEZWIJN, *Penningmeester.*

Bij *Onderhandsche Acte*, *in Duplo* geteekend te *Oudshoorn*, den 31sten December 1845 behoorlijk geregistreerd en ingeschreven, is de Vennootschap tot *Handel in Steenkolen*, onder de Firma van GEBROEDERS WERNINK te *Oudshoorn*, bestaan hebbende, te rekenen van den 1sten Mei 1845 opgeheven en ontbonden, wordende echter sedert dien tijd de *Handel in Steenkolen*, door de beide Vennooten W. C. WERNINK, te *Oudshoorn*, en L. W. WERNINK, te *Leyden*, in privé gecontinueerd en door laatstgemelden uitgeoefend onder de bestaan hebbende Firma van GEBROEDERS WERNINK, terwijl de nog onafgedane Vennootschapszaken, door de beide Vennooten zullen worden vereffend, met het regt tot teekening der bedoelde Firma. Geschiedende hiervan aankondiging overeenkomstig de bepalingen der Wet.

De Ondergeteekende neemt de vrijheid zich bij voortduring in de gunst van zijne geëerde Stadgenooten aan te bevelen, tot het vervaardigen en op nieuw REPAREREN en ZUIVEREN van BEDDEN en alle soorten van MATRASSEN, belovende eene allezins prompte en civiele bediening.

G. J. CORTS Jr.
Nieuwstraat, het 3de huis van de Burgsteeg, Wijk VII. No. 930.

ZIEKEN- EN BEGRAFFENIS-SOCIETEIT,

ONDER DE ZINSPREUK:

Tot Hulp der Menschheid,

opgerigt te Leyden.

Uit de beide Reglementen tot vestiging dezer Inrigting, kan men zien dat zij op vaste grondslagen rust; terwijl het Bestuur zich verbindt tot stipte naleving der bepalingen, ten einde zich alzoo het vertrouwen van het publick te verwerven en waardig te maken.

De Directie neemt dan ook de vrijheid, onder aanbeveling, het geëerde publiek de Reglementen voor bovengenoemde Societeit ter inzage aan te bieden. Mogt ons iemand met zijne gunst vereeren, zoo gelieve hij zijne Handteekening aan den voet van de Reglementen te stellen.

Namens het Bestuur:
M. H. ESSER, *Directeur.*

Provisioneel zijn tot Boden dezer Societeit aangesteld:
W. COUVÉE, in de Sionsteeg.
E. DUBBELDEMAN, in de Brandewijnsteeg.

De Percelen, ten overstaan van den Notaris Mr. H. OBREEN, Geveild op Zaturdag den 28sten Februarij, staan in Bod, als:

No. 1. Het HUIS aan de Hooigracht, Wijk VII. No. 307, opgeveild tot *f* 1,800. Verhoogd tot . . . . *f* 2,000.

No. 2. Het HUIS in de Maarsemansteeg, Wijk IV. No. 92, Opgeveild tot *f* 2,000. Verhoogd tot . . . . 2,500.

Waarvan de Afslag zal plaats hebben op Zaturdag den 7den Maart des avonds ten 6 ure, wordende inmiddels Verhoogingen aangenomen ten Kantore van den Notaris, ingevolge de Voorwaarden.

5de Regiment Infanterie.

De HOOFDADMINISTRATIE van hetzelve Regiment, als daartoe geautoriseerd, zal op Maandag den 9den Maart 1846, des voormiddags ten 10 ure, aan het Magazijn van Kleeding op de Aalmarkt te *Leyden*, Verkoopen:

400 LINNEN BEDKOETSEN,
400 RAMEN met SINGELS, en
800 SCHRAGEN;

al hetwelk tot het voorz. Regiment is behoorende.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG, 2 MAART.

	Laagst. Koers.	Hoogst. Koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld. . à $2\frac{1}{2}$ pCt.	$60\frac{1}{2}$	$60\frac{11}{16}$	$60\frac{9}{16}$
Dito dito . . . . » 3 »	73		
Dito dito . . . . » 4 »	$95\frac{5}{16}$	$95\frac{1}{2}$	$95\frac{5}{16}$
O. I. Leening . . . . » 4 »	$94\frac{3}{16}$		
Amortisatie Syndicaat. . . . . » $4\frac{1}{2}$ »			
Dito dito . . . . » $3\frac{1}{2}$ »	$89\frac{7}{8}$		
Handel-Maatschappij. . . . . . » $4\frac{1}{2}$ »	$163\frac{3}{4}$	164	$163\frac{7}{8}$
Haarlemmermeer . . . . » 5 »			
Aandeelen Rijn-Spoorweg . . . » $4\frac{1}{2}$ »			
Aand. Holl. Spoorweg Maatschap. » »			
BELGIE, Certificaten . . . . . . » $4\frac{1}{2}$ »			
Dito Dito . . . . » $2\frac{1}{2}$ »			
Dito. bij ROTHSCHILD . . . . . » $2\frac{1}{2}$ »			
SPANJE, Leen. bij Ardoin van 85 £ » 5 »	$21\frac{3}{8}$		
Dito bij dito, onbep. stukken. . » 5 »	$20\frac{1}{8}$	21	
Dito . . . . » 3 »	$38\frac{7}{8}$		
Coupons Ardoins. . . . . » »	$21\frac{5}{8}$	$21\frac{1}{8}$	
PORTUGAL, te Londen . . . . . . » 3 »	$60\frac{5}{8}$		
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816 » 5 »	$105\frac{7}{8}$		
Dito dito 1828 en 1829 . . . . » 5 »	$104\frac{7}{8}$		
Cert. bij dito 1831 en 1833 . . » 5 »	$97\frac{1}{2}$	$97\frac{5}{8}$	
Dito bij HOPE . . . . » 4 »	$90\frac{1}{8}$	$90\frac{1}{8}$	$90\frac{1}{8}$
Dito bij STIEGLITZ & Co. . . . » 4 »	89	$89\frac{1}{8}$	$89\frac{1}{8}$
Certificaten te Hamburg. . . . . » 5 »			
Inschrijving in Assign. . . . . . » 6 »	$69\frac{7}{8}$		
Certificaten van dito . . . . . . » 6 »	72		
POLEN, Certificaten . . . . » 4 »			
Dito Aandeelen met Loting . . . fl. 300 *f*	182		
Dito dito . . . . » 500 »	145	$145\frac{1}{2}$	
PRUISSEN, Loten van 50 R. . . . . » » »			
OOSTENRIJK, Oblig. Weener Bank . » 5 pCt.	$103\frac{1}{4}$		
Idem . . . . » 4 »			
Oblig. Metalliek . . . . » 5 »	$109\frac{1}{8}$	$109\frac{3}{8}$	
Idem . . . . » $2\frac{1}{2}$ »			
Aandeelen 28 Mei 1834 . . . . *f* 500 *f*			
Idem 1 April 1839 . . . . . . *f* 250 *f*			
NAPELS, Certif. bij Lam. en Bouw. à 5 pCt.			
BRAZILIE, ... » 5 »	85		
AMERIKA, ... » 5 »			
Dito . . . . » 6 »			
Dito Bankactiën. . . . . » 5 »	$4\frac{7}{8}$	5	
MEXICO, ... » 5 »	$30\frac{1}{4}$		

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.